RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2022/1786

z dne 4. maja 2022

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) za proračunsko leto 2020

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) za proračunsko leto 2020,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0116/2022),

A. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) (v nadaljnjem besedilu: agencija) razvidno, da je njen končni proračun za proračunsko leto 2020 znašal 240 119 000 EUR, kar je 16,74 % manj kot leta 2019, ko je proračun agencije zaznamovalo 40,23-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2018; ker proračun agencije skoraj v celoti izvira iz proračuna Unije;

B. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2020 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij; ker je Računsko sodišče opredelilo skupna plačila v višini 10 405 074,69 EUR, za katera je menilo, da niso skladna z določbo ustreznega okvirnega sporazuma, in ki predstavljajo 4,1 % odobritev plačil, ki so bile na voljo v letu 2020, s čimer se je preseglo prag pomembnosti, določen za revizijo, zato je podalo mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom; ker je Računsko sodišče, razen za neskladna plačila, prišlo do zaključka, da so osnovne transakcije v zvezi s plačili za leto, ki se je končalo 31. decembra 2020, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. obžaluje, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2020 znašala 75,61 %, ki je, čeprav je za 31,10 % višja kot leta 2019, še vedno precej nižja od zastavljenega cilja; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 96,24 %, kar je 3,96 % več kot leta 2019;

2. je seznanjen z ugotovitvami Računskega sodišča o visokem znesku prenosov v naslovih II in III proračuna agencije; ugotavlja, da je agencija uporabila samodejne prenose nediferenciranih sredstev za naslov II v višini 10 200 000 EUR (59,4 %), skupni znesek samodejnih prenosov pa je znašal 17 200 000 EUR; ugotavlja, da je agencija uporabila tudi nesamodejne prenose odobritev za prevzem obveznosti za naslov III v višini 56 300 000 EUR (23 % odobritev v končnem proračunu), ki so se večinoma nanašala na evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS) in Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) in na sistem interoperabilnosti, ter ugotavlja, da so ti nesamodejni prenosi znatno nižji od 159 000 000 EUR nesamodejnih prenosov v letu 2019 (55 % odobritev v končnem sprejetem proračunu), vendar še vedno predstavljajo znaten znesek v primerjavi s skupnim proračunom; je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da čeprav se lahko operacije agencije zaradi svoje narave raztezajo v naslednje leto, pa previsok znesek prenosov za naslova II in III kaže na različne strukturne težave, ki vplivajo na skladnost s členi 9, 12 in 28 finančne uredbe agencije; poziva agencijo, naj te težave odpravi;

([1]) UL C 114, 31.3.2021, str. 199.

3. obžaluje, da je bila stopnja izvrševanja proračuna nižja od načrtovane; poziva agencijo, naj s Komisijo izboljša uskladitev proračunskega načrtovanja s časovnim razporedom za povezane pravne akte; priznava, da je agencija sprejela ukrepe za izboljšanje razmer;

Uspešnost

4. pozdravlja dejstvo, da agencija za merjenje dodane vrednosti, ustvarjene z njenimi dejavnostmi, in za boljše upravljanje proračuna uporablja določena orodja kot ključne kazalnike uspešnosti; ugotavlja, da je agencija v letu 2020 posodobila ključne kazalnike poslovne uspešnosti, pri čemer se deset od 30 kazalnikov ni spremenilo ali pa so se spremenili le uredniško, en kazalnik je bil črtan, en kazalnik je bil uveden na novo, drugi pa so bili posodobljeni iz različnih razlogov, kot so spremembe regulativnega okolja agencije, spoznanja, pridobljena na podlagi revizij, in razpoložljivost boljših metrik;

5. na podlagi izjave agencije ugotavlja, da je dosegla svoje cilje za leto 2020, kot so določeni v uredbi o ustanovitvi, Uredba (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), napredovala pri doseganju ciljev, določenih v dolgoročni strategiji agencije, in dosegla rezultate, opredeljene v njenem letnem delovnem programu za leto 2020, tako v smislu rezultatov kot uspešnosti; ugotavlja, da sta bili učinkovitost in razpoložljivost informacijskih sistemov, ki jih upravlja agencija, v skladu z ustreznimi sporazumi o ravni storitve; ugotavlja, da sta se izvajanje novih informacijskih sistemov ter razvoj interoperabilnosti med novimi in obstoječimi sistemi nadaljevala; ugotavlja, da se je pri izvajanju novega sistema vstopa/izstopa pojavila dvomesečna zamuda, saj je Svet za pravosodje in notranje zadeve odločil odložiti začetek delovanja, da bi imele države članice več časa za pripravo; pozdravlja dejstvo, da agencija poroča, da drugi novi informacijski sistemi agencije niso negativno vplivali na časovni razpored izvajanja;

6. ugotavlja, da je agencija leta 2020 podpisala okvir prečnega inženiringa, da bi se oddaljila od izoliranega pristopa pri razvoju in delovanju sistemov; ugotavlja, da se z okvirom prečnega inženiringa želi vzpostaviti pogodbeni okvir za zasnovo, razvoj, preskušanje in izvajanje novih informacijskih sistemov;

7. poudarja, da agencija zagotavlja najvišje ravni varnosti informacij in varstva podatkov, ki so ji zaupani, nudi visokokakovostne storitve in pomaga usklajevati tehnološke zmogljivosti držav članic z njihovimi potrebami, s tem pa pomembno prispeva k varnejši Uniji; opozarja, da je treba sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili tveganje za obdelane informacije; želi spomniti, da lahko agencija s svojim novim mandatom, določenim v novi Uredbi (EU) 2018/1726, ki je začela veljati decembra 11. decembra 2018, v še večji meri izboljšuje obstoječe informacijske sisteme in hkrati razvija nove; pozdravlja stalna prizadevanja agencije, da bi se v letu 2020 prilagodila temu novemu mandatu;

8. pozdravlja, da je Komisija decembra 2020 sprejela predlog nove uredbe o sistemu e-CODEX; pozdravlja dogovor, ki sta ga decembra 2021 sozakonodajalca dosegla v zvezi s tem; opozarja, da bo imela agencija ključno vlogo pri uspešnem izvajanju sistema e-CODEX, in da bi morala Komisija predvideti ustrezna sredstva za povečanje pristojnosti agencije;

Kadrovska politika

9. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt agencije na dan 31. decembra 2020 uresničen 89,6-odstotno, saj je bilo zapolnjenih 181 od 202 začasnih delovnih mest, odobrenih v kadrovskem načrtu (leta 2019 je bilo odobrenih 172 delovnih mest); ugotavlja tudi, da je za agencijo v letu 2020 delalo 83 pogodbenih uslužbencev in 10 napotenih nacionalnih strokovnjakov, v kadrovskem načrtu pa je bilo odobrenih 111 oziroma 11 delovnih mest;

([2]) Uredba (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), o spremembi Uredbe (ES) št. 1987/2006 in Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1077/2011 (UL L 295, 21.11.2018, str. 99).

10. z zaskrbljenostjo ugotavlja, kakšna je zastopanost spolov v višjem vodstvu agencije, saj sta tam zaposlena 2 moška (100 %) in nobena ženska, v upravnem odboru je zaposlenih 44 moških (81,5 %) in 10 žensk (18,5 %), v celotni agenciji pa 184 moških (69,7 %) in 80 žensk (30,3 %); poziva agencijo, naj v prihodnje zagotovi uravnoteženo zastopanost spolov v višjem vodstvu in med uslužbenci; poziva Komisijo in države članice, naj pri imenovanju članov upravnega odbora agencije upoštevajo pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov;

11. je seznanjen, da je imela agencija zaradi pandemije covida-19 pri postopkih zaposlovanja težave, ki so znatno upočasnile zaposlovanje in uvajanje novih uslužbencev, agencija pa je poročala, da je bilo neposredno prizadetih 50 % postopkov zaposlovanja, ki so bili v zadnji fazi, oziroma je pri prevzemu nalog prišlo do zamud zaradi omejitev, povezanih s covidom-19; ugotavlja, da agencija poroča, da je začela 25 izbirnih postopkov, do konca leta pa zaključila 19 postopkov, na podlagi katerih je bilo izdanih in sprejetih 21 ponudb za zaposlitev;

12. ugotavlja, da je agencija poročala, da so njeni zaupni svetovalci prejeli sedem izpolnjenih obrazcev za neformalno iskanje informacij in nasvetov ali smernic ter podpore v primerih psihičnega nadlegovanja in sporov; ugotavlja, da na podlagi prejetih informacij ni bila vložena nobena pritožba zaradi nadlegovanja in da v letu 2020 pred Splošnim sodiščem ni bil vložen noben primer nadlegovanja; ugotavlja, da se zaupni svetovalci agencije redno usposabljajo in prejemajo podporo zunanjih strokovnjakov;

13. pozdravlja dejstvo, da je agencija pravilno izvedla priporočilo Računskega sodišča o ustreznem ocenjevanju vlog v postopkih zaposlovanja;

Javno naročanje

14. pozdravlja, da je bila podpisana pogodba o okviru prečnega inženiringa (TEF), največja ponudba, ki jo je kdaj koli podpisala agencija; ugotavlja, da je agencija predstavila TEF kot pomembno novost pri modelu operativnega pridobivanja virov, ki ga uporablja agencija, ustvaril naj bi pomembne koristi pri procesu upravljanja ponudnikov in pogodb, vključno z večjo stroškovno učinkovitostjo, ekonomijo obsega, hitrejšimi postopki naročanja, istočasno pa naj bi zmanjšal odvisnost agencije od majhnega števila ponudnikov; pozdravlja ta inovativni pristop in spodbuja agencijo, naj ga nadaljuje; poziva jo, naj organ za podelitev razrešnice obvesti o tem, ali je inovativni pristop koristen in kako agencija upravlja tveganja, povezana z njim;

15. ugotavlja, da je bila priprava specifikacij za javni razpis v zvezi s TEF zaključena januarja 2020 in da se je razpisni postopek začel 29. januarja 2020 za štiri sklope in z njimi povezane storitve, in sicer sklop 1: zasnova, usklajevanje, zagotavljanje kakovosti in podpora za integracijo, sklop 2: razvojne storitve, sklop 3: infrastruktura (strojna in programska oprema, povezane storitve) in sklop 4: preskušanje in dokaz ustreznosti; ugotavlja, da so bile pogodbe za sklope 1, 2 in 3 podpisane leta 2020, za sklop 4 pa julija 2021; ugotavlja, da je zaključek tega postopka za agencijo pomemben dosežek, zlasti glede na omejitve, ki jih je povzročila pandemija covida-19;

16. opozarja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da je agencija podpisala posebno pogodbo za programsko opremo, ki se je razlikovala od programske opreme, ki jo je pogodbenik ponudil v svoji ponudbi za povezano okvirno pogodbo; ugotavlja, da agencija ni spremenila okvirne pogodbe; na podlagi ugotovitve Računskega sodišča opozarja, da pridobitev drugačnega produkta, ki ni vključen v cenovno ponudbo, po ceni, ki se razlikuje od cene prvotno ponujenega produkta, pomeni odstopanje od okvirne pogodbe; je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da posebna pogodba in z njo povezano plačilo v višini 10 399 834 EUR nista v skladu z okvirno pogodbo; ugotavlja, da agencija priznava ugotovitve Računskega sodišča in poudarja, da se je agencija po objavi mnenja Računskega sodišča nemudoma odzvala in podpisala spremembo k okvirni pogodbi, da bi popravila prvotno opustitev; ugotavlja, da je agencija navedla, da neizpolnjevanje ni škodilo finančnim interesom agencije ali Unije, saj meni, da so bili odhodki upravičeni; obžaluje, da agencija ni upoštevala ustreznih postopkov, zlasti glede na velik znesek; je seznanjen z obsežnimi premisleki, ki jih je izvršni direktor agencije predstavil na predstavitvi pred Odborom

Parlamenta za proračunski nadzor 29. novembra 2021, kjer je navedel, da je bila odločitev o nakupu zadevne programske opreme zavestna odločitev vodstva agencije, da bi se zmanjšalo podvojevanje usposabljanja in podpore, kar je agenciji omogočilo zmanjšanje skupnih operativnih stroškov; poudarja, da je treba kljub možnosti za zmanjšanje stroškov vedno upoštevati veljavna pravila javnega naročanja, da bi davkoplačevalci Unije s preglednimi in konkurenčnimi postopki javnega naročanja dosegli polno stroškovno učinkovitost; poziva agencijo, naj zagotovi, da se bodo pravila o javnem naročanju vedno spoštovala;

17. poudarja, da lahko nezadostno število specializiranih upravnih delovnih mest negativno vpliva na delovanje postopkov javnih naročil v agenciji; poziva Komisijo in agencijo k aktivnemu dialogu o izboljšanju kadrovskega načrta agencije, zlasti glede ravni, na kateri so delovna mesta dodeljena;

18. opozarja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da je agencija podpisala naročilnico za storitve vzdrževanja za obdobje od 7. novembra 2020 do decembra 2024 (štiri leta), kar je v nasprotju z določbami iz povezane okvirne pogodbe, na podlagi katerih so se lahko storitve zaračunale eno leto vnaprej; ugotavlja, da je Računsko sodišče sklenilo, da je znesek v višini 5 241 EUR, plačan izvajalcu za storitve, ki naj bi se opravile po 7. novembru 2021, nepravilen; ugotavlja, da bi bilo treba, čeprav gre za razmeroma majhen znesek, upoštevati tveganje izgube ugleda zaradi nespoštovanja pravil o javnem naročanju;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

19. priznava, da je agencija uvedla ukrepe in da si še naprej prizadeva za preglednost, preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter zaščito žvižgačev; ugotavlja, da je agencija sprejela pravila za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov zaposlenih; ugotavlja, da je upravni odbor agencije 23. decembra 2020 sprejel izvedbena pravila za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov zaposlenih, da bi na pregleden in dosleden način zagotovil obravnavo primerov, v katerih lahko pride do nasprotij interesov; ugotavlja, da se ta izvedbena pravila uporabljajo za osebje agencije, vključno z izvršnim direktorjem in njegovim namestnikom, napotenimi nacionalnimi strokovnjaki ter plačanimi in neplačanimi pripravniki;

20. z zadovoljstvom ugotavlja, da agencija na svojem spletnem mestu objavlja izjave o interesih za člane upravnega odbora in višje vodstvo; vendar obžaluje, da na spletnem mestu agencije ni življenjepisov članov upravnega odbora; opozarja, da je organ za podelitev razrešnice v okviru podelitve razrešnice za leto 2019 pozval agencijo, naj na svojem spletnem mestu objaviti tudi te življenjepise, s čimer bi povečali preglednost;

21. poziva agencijo, naj sprejme ukrepe, s katerimi bo poskrbela za popolno skladnost s pravili Unije o preglednosti ter s temeljnimi pravicami in standardi varstva podatkov;

Notranja kontrola

22. pozdravlja letno oceno sistema notranjih kontrol agencije, ki je pokazala, da je sistem notranjih kontrol v agenciji uveden, delujoč in učinkovit, čeprav so potrebne nekatere izboljšave; poziva agencijo, naj v svojo oceno vključi ugotovitve Računskega sodišča o nespoštovanju postopkov javnega naročanja in oceni učinek ugotovljenih pomanjkljivosti na načela in sestavne dele notranje kontrole;

23. ugotavlja, da je ob koncu leta 2020 stopnja izvajanja revizijskih priporočil znašala 65 % (24 izvedenih in 37 še neizvedenih priporočil); ugotavlja, da je bilo konec leta 2020 skupaj odprtih 31 priporočil, od katerih nobeno ni bilo „kritično“; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je 13 priporočil zapadlo, kar pomeni, da je bilo izvajanje priporočila v teku, čeprav je rok za izvedbo potekel;

24. pozdravlja napredek v zvezi z ugotovitvami Računskega sodišča in resolucijami Parlamenta o razrešnici iz prejšnjih let in da je agencija pravilno izvedla priporočilo Računskega sodišča o ustreznem ocenjevanju vlog v postopkih zaposlovanja; opozarja, da delo v zvezi s štirimi preostalimi opažanji še vedno poteka; poziva agencijo, naj pospeši izvajanje popravljalnih ukrepov v zvezi z nerešenimi ugotovitvami Računskega sodišča;

Odziv na covid-19 in neprekinjeno poslovanje

25. je seznanjen z motnjami zaradi pandemije covida-19, ki so ogrozile neprekinjeno poslovanje agencije, razpoložljivost obstoječih obsežnih informacijskih sistemov ter izvajanje novih sistemov, ki so ji bili zaupani; pozdravlja dejstvo, da je agencija kljub težavam zagotovila nemoteno delovanje obsežnih informacijskih sistemov (Schengenski informacijski sistem (SIS), Vizumski informacijski sistem (VIS), Evropski sistem za primerjavo prstnih odtisov prosilcev za azil (Eurodac)) in dosegla napredek pri izvajanju sistema vstopa/izstopa, Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter svežnja o interoperabilnosti; z zadovoljstvom ugotavlja, da so blažilni ukrepi, ki jih je sprejela agencija, omogočili zmanjšanje negativnih posledic pandemije;

26. ugotavlja, da je agencija zmanjšala fizično prisotnost osebja v svojih prostorih in sprejela ukrepe za ohranjanje zdravega delovnega okolja za kritično osebje, s čimer je zagotovila neprekinjeno poslovanje sistemov agencije; ugotavlja, da je morala agencija sprejeti tudi blažilne ukrepe, da bi zmanjšala vpliv pandemije covida-19 na razvoj in uvedbo sistemov zaradi motenj v dobavnih verigah v drugi polovici leta 2020 ter zaradi omejitev potovanj in dostopa, ki so preprečile razpoložljivost osebja in pogodbenih izvajalcev za delo na kraju samem; ugotavlja, da je agencija kljub tem težavam znatno napredovala pri ključnih projektih, kot so izvajanje Schengenskega informacijskega sistema druge generacije (SIS II) in druge faze Sistema za avtomatizirano identifikacijo prstnih odtisov ter vključitev novih uporabnikov v SIS in Vizumski informacijski sistem;

Druge pripombe

27. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija pripravila, izpogajala in podpisala načrte za dvostransko sodelovanje z Evropskim azilnim podpornim uradom (zdaj Agencijo Evropske unije za azil), Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Agencijo Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA); ugotavlja, da je agencija še naprej sodelovala tudi z drugimi partnerskimi agencijami, med drugim z Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) glede usposabljanja, Evropsko agencija za mejno in obalno stražo glede sistema SIS, sistema vstopa/izstopa, Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) in interoperabilnosti, Agencijo Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) v zvezi z Vizumskim informacijskim sistemom, zahtevo za dopolnilne podatke pri vnosih držav članic (SIRENE), sistemom SIS, sistemom vstopa/izstopa, Evropskim sistemom za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) in interoperabilnostjo ter z Agencijo Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) na področju sistema Eurodac in SIS;

28. pozdravlja, da je bila agencija v letu 2020 dejavno prisotna na spletu, med drugim s kampanjo „spoznajte agencijo eu-LISA“, sodelovanjem v 16 skupnih ukrepih in kampanjah z agencijami Unije s področja pravosodja in notranjih zadev ter z interaktivno igro quiz.eulisa.europa.eu; spodbuja agencijo, naj javnost še naprej seznanja s svojim delom, raziskavami in dejavnostmi, da bi povečala svojo prepoznavnost;

29. pozdravlja dejstvo, da je agencija dosegla znaten napredek pri projektu gradnje drugega prizidka k tehnični lokaciji v Strasbourgu, pri čemer je prišlo do formalnega prenosa zemljišča s francoskih organov na agencijo za parcelo s površino 20 000 m^2, ki meji na sedanji stavbni kompleks agencije in bo služila kot lokacija za nov prizidek;

30. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 4. maja 2022 ([3]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0196.